

Nr 143

Utlåtande i anledning av motioner om förbättrad skovård inom försvaret.

(1:a avd.)

Motionerna

I de likalydande motionerna I: 168 av herr Ottosson och II: 180 av herr Andersson i Örebro har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att försvarets intendenturförvaltning får i uppdrag att undersöka förutsättningarna för en förbättrad skovård i enlighet med vad i motionerna framförts.

Remissyttrandena

Utskottet har i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttranden över motionerna från överbefälhavaren och försvarets materielverk.

Av remissyttrandena framgår bl. a. att chefen för armén i samråd med arméöverläkaren från medicinsk-ortopedisk synpunkt undersökt förekomsten av fysiologiska besvär vid utnyttjande av kronans skor. Undersökningen har visat att sådana besvär förekommer. Dessa besvär förorsakas inte av att skorna varit begagnade utan fastmer av att lästerna för tillverkning av skor av äldre modeller visat sig vara mindre lämpliga. Undersökningen förordar individuell tillprovning av skor innebärande behov av betydligt fler läster än för närvarande.

Chefen för armén, som är samordnande försvarsgrenschef avseende beklädnadsmateriel, avser att anbefalla försök för att pröva möjligheterna att åstadkomma bättre individuell tillpassning av skor i framtiden. Försöken beräknas kunna påbörjas under budgetåret 1970/71 med en försöksperiod av ca fem år. Frågan är av stor ekonomisk vidd.

Försvarets materielverk har våren 1968 låtit utföra en första undersökning av mindre omfattning för att kartlägga i vilken utsträckning hudpatogena svampar förekommer i strumpor och pjäxor. Av resultatet av undersökningen framgick att inga pjäxor hyste patogena svampar. I strumporna däremot förekom i ett fåtal fall sådana svampar.

Vid senare genomförd undersökning har förekomst av hudpatogena svampar inte kunnat påvisas vare sig i pjäxor eller strumpor. Undersökningarnas begränsade omfattning kan innebära viss osäkerhet vid bedömningen av resultatet. Riskerna synes emellertid obetydliga.

Motionärernas förslag innebär ökade årliga kostnader med ca 4,8 milj. kr. samtidigt som skobeståndet i mobiliseringsförråden moderniseras i snabbare takt än för närvarande. Merkostnaden anses ej kunna bestridas av till krigsmaktens förfogande stående medel om ej synnerligen starka skäl föreligger. Överbefälhavaren bedömer bl. a. mot bakgrund av andra angelägna, kostnadskrävande objekt, att sådana skäl ej föreligger. Genom vidtagna eller avsedda åtgärder synes de väsentligaste skälen för motionerna redan vara beaktade.

Utskottet

Motionärerna föreslår att av såväl trivselskäl som medicinska och fysiologiska skäl de värnpliktiga vid inryckning till sin första tjänstgöring bör tilldelas ny skoutrustning avsedd att därefter behållas. I motionerna framhålls att kostnadsökningarna blir begränsade bl. a. på grund av bortfallande kostnader för reparationer och förrådshantering.

Medicinska skäl mot användande av begagnade skodon med hänsyn till risk för smitta synes mot bakgrunden av de resultat som framkommit vid utförda undersökningar inte föreligga även om undersökningarnas begränsade omfattning kan innebära viss osäkerhet vid bedömning av resultaten.

Förekomsten av fysiologiska besvär vid begagnandet av krigsmaktens skodon anses enligt remissmyndigheterna närmast ha förorsakats av mindre lämpliga läster i det äldre skobeståndet och inte av det förhållandet att vissa skodon tidigare varit begagnade. Försök i syfte att åstadkomma bättre individuell tillpassning av skodon har enligt vad utskottet erfarit påbörjats och fortsätter i större skala budgetåret 1970/71.

En ändamålsenlig och väl tillpassad utrustning är enligt utskottets mening ett nödvändigt villkor för att soldaten på bästa sätt skall kunna fullgöra sin uppgift. Fotbeklädningen är därvid en viktig detalj. Genom de avsedda försöken torde förutsättningarna att kunna tillhandahålla en förbättrad fotbeklädning kunna belysas. Motionernas syfte torde härigenom bli tillgodosett varför motionerna avstyrks.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionerna I: 168 och II: 180.

Stockholm den 11 november 1969

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Närvarande: se under utlåtandet nr 145.

Reservation

av herr Ottosson (m).